

Notat:

Dato: 21. november 2025

Afdækning af rentabilitet ved etablering af 6 skærmede botilbudspladser i Voldbyhus

Indhold

Indledning.....	1
Baggrund	2
Formål med tilbuddet.....	3
Godkendelser og potentiale for udvidelse af tilbuddet.....	4
Beregning af driftsomkostninger	5
Forudsætninger	5
Økonomiske beregninger.....	5
Finansiering af Voldbyhus.....	8
Samlet vurdering	8

Indledning

I budgettet for 2026 er der reserveret anlægsmidler til renovering af Voldbyhus med henblik på at etablere skærmede botilbudspladser. Det fremgår af budgetaftalen, at der i 2025 - forud for en eventuel iværksættelse af projektet - *"skal foretages en afdækning af, om der vil være rentabilitet og kvalitet i tilbuddet"*, samt at *"anvendelse af det afsatte anlægsbeløb forudsætter, at tilbuddet er rentabelt"*.

Ved gennemgang af bygningen er konstateret, at det i første omgang vil være muligt at etablere seks skærmede pladser i Voldbyhus.

Forvaltningen har på den baggrund beregnet de forventede driftsudgifter ved etablering af seks skærmede botilbudspladser i Voldbyhus. I beregningerne er det forudsat, at tilbuddet bemandes og tilrettelægges med den nødvendige faglige kvalitet, så borgernes behov for særlig støtte imødekommes på forsvarlig vis.

Dette notat redegør for de økonomiske beregninger og indeholder en vurdering af, hvorvidt et skærmet botilbud i Voldbyhus vil være både økonomisk og fagligt bæredygtigt.

- Indledningsvis gives en kort beskrivelse af baggrunden for og formålet med etableringen af det skærmede botilbud.
- Herefter følger en gennemgang af de økonomiske forudsætninger og beregninger.
- Afslutningsvis er der udarbejdet en vurdering af, om tilbuddet samlet set vurderes at være økonomisk og fagligt bæredygtigt.

Baggrund

Norddjurs Kommune oplever en stigende tilgang af borgere med meget komplekse støttebehov, som har behov for et tilbud med mere skærmede boliger. Målgruppen omfatter voksne borgere med udviklingshandicap, multiple diagnoser og gennemgribende udviklingsforstyrrelser, herunder ofte udadreagerende adfærd.

Borgerne har typisk behov for højt specialiseret støtte og omfattende skærmning, hvilket gør dem vanskelige at rumme i kommunens eksisterende botilbud. Det skyldes dels, at deres adfærd kan være udfordrende for andre beboere, og dels at de selv kan blive belastede af at bo tæt sammen med andre.

Der findes aktuelt ikke et botilbud i Norddjurs Kommune, som kan imødekomme behovene hos denne målgruppe. Det er samtidig forbundet med betydelige udfordringer at finde egnede tilbud uden for kommunen, da eksterne tilbud enten ikke har kapacitet til at rumme borgerne eller er meget dyre. Der ses også en tendens til, at eksterne tilbud i stigende grad opsiges kontrakter, hvilket medfører gentagne flytninger og øget ustabilitet for borgerne.

Det er af ministeren overfor kommunerne blevet indskærpet, at der er en kommunal forsyningsforpligtigelse, som betyder, at kommunen er forpligtet til at finde eller etablere egnede tilbud til målgruppen.

På den baggrund vurderes oprettelsen af et skærmet og specialiseret tilbud i Voldbyhus at være en nødvendig indsats for at sikre tilstrækkelig kapacitet, kvalitet og økonomisk ansvarlighed i den fremtidige opgaveløsning.

Etableringen af et skærmet § 108-tilbud ligger i tråd med Norddjurs Kommunes fælles, langsigtede strategi på Socialområdet. Strategien har særligt fokus på udviklingen af stærke faglige miljøer, etablering af mere fleksible og individuelt tilpassede støtteformer samt en løbende justering af tilbudsviften, så den matcher behovet for tilbud.

Etableringen af tilbuddet har også sammenhæng til kommunens arbejde med Kloge kvadratmeter, idet det indebærer, at en kommunal bygning, som aktuelt står tom, bringes i anvendelse.

Formål med tilbuddet

Formålet med etableringen af det skærmede botilbud i Voldbyhus er:

1. **At skabe trygge og stabile rammer for borgerne.** Det gælder både for borgerne i målgruppen for det skærmede tilbud, men også borgerne i kommunens øvrige botilbud
2. **At forebygge konflikter, uro og belastningsreaktioner** gennem fysiske rammer med begrænset adgang til fællesarealer og mulighed for afskærmning - dette både af hensyn til borgernes trivsel og medarbejdernes arbejdsmiljø
3. **At muliggøre individuel støtte og udvikling i et roligt og struktureret miljø,** hvor indsatsen kan tilpasses den enkelte borgers behov
4. **At understøtte afklaring og overgang til mere åbne boformer,** når borgerens tilstand tillader det
5. **At etablere et stærkt og fagligt specialiseret miljø og driftsoptimere indsatsen** for borgere med særligt høje støttebehov (særligt dyre enkeltsager). Nuværende praksis indebærer ofte omkostningstung 1:1-støtte. Ved at samle ressourcerne og indsatsen i et specialiseret tilbud, hvor fysiske rammer og faglige metoder er målrettet målgruppen, kan der skabes bedre forudsætninger for en mere effektiv og bæredygtig drift - herunder mulighed for at reducere bemandingsbehovet uden at gå på kompromis med kvaliteten i indsatsen
6. **At flere borgere med specialiserede behov kan varetages i egen kommune.** Det giver mulighed for, at borgeren kan blive tæt på sit netværk og nærmiljø. Derudover er det med til at sikre, at Norddjurs Kommune kan leve op til det skærpede krav om at tilvejebringe den nødvendige kapacitet, da det ofte er vanskeligt at finde tilbud til målgruppen. Den høje efterspørgsel på § 108-pladser på landsplan betyder desuden, at Norddjurs Kommune vil have

gode muligheder for at udbyde pladser til andre kommuner, hvis der opstår ledig kapacitet. Dette kan bidrage til en mere bæredygtig drift af tilbuddet.

Tilbuddet skal kunne rumme borgere, som:

- i fremtiden overgår fra børneområdet til voksenområdet
- i dag er i enkeltmandsprojekter eller vanskeligt rummes i Norddjurs Kommunes eksisterende botilbud samt
- borgere, som i dag bor i botilbud i andre kommuner eller region.

Der er udarbejdet en oversigt over borgere, som enten allerede vurderes at være - eller inden for en nær fremtid forventes at komme - i målgruppen for et skærmet botilbud i Voldbyhus. De økonomiske beregninger og scenarier nedenfor er baseret på denne vurdering.

Det vurderes som sandsynligt, at der kan ske flytning af disse borgere til det nye tilbud. Det skal dog understreges, at det ikke kan garanteres, at alle borgere vil tage imod tilbuddet. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med, hvor hurtigt pladserne i tilbuddet kan blive fyldt op. Denne usikkerhed indgår i de økonomiske beregninger nedenfor. For at tage højde for usikkerheden, er der udarbejdet flere scenarieberegninger

Godkendelser og potentiale for udvidelse af tilbuddet

Oprettelsen af det nye botilbud i Voldbyhus forudsætter en godkendelse fra Socialtilsynet. Det bemærkes, at godkendelsesprocessen kan være længere ved etablering af nye tilbud, hvilket kan få betydning for tidshorisonten for etablering af tilbuddet. Godkendelsesproceduren og de efterfølgende tilsyn fra Socialtilsyn Midt sikrer, at tilbuddet lever op til de samme kvalitetskrav og faglige standarder, som gælder for tilsvarende tilbud.

For at sikre størst mulig fleksibilitet søges pladserne godkendt til både servicelovens § 107 og § 108, hvilket muliggør både midlertidige og længerevarende ophold.

Der ansøges i første omgang om etablering af 6 pladser. På længere sigt vurderes det, at tilbuddet kan udvides med yderligere 4 pladser, så den samlede kapacitet bliver op til 10 pladser. Denne fleksibilitet gør det muligt løbende at tilpasse tilbuddet i takt med udviklingen i målgruppen og behovet i kommunen. En udvidelse vil desuden kunne styrke tilbuddets rentabilitet gennem stordriftsfordele.

Det skal bemærkes, at en udvidelse af tilbuddet vil kræve renovering af bygningen ud over det, der er beskrevet i det tidligere fremsendte anlægsforslag, og som danner grundlag for de anlægsmidler, der aktuelt er afsat i budgettet.

Beregning af driftsomkostninger

Med henblik på vurdering af, om tilbuddet vil være økonomisk bæredygtigt, er der foretaget en beregning af de forventede udgifter ved et nyt tilbud i Voldbyhus, set i forhold til hvad målgruppen ville koste, hvis borgerne skal være i deres nuværende eller forventede fremtidige tilbud.

Forudsætninger

I beregningerne er det forudsat, at tilbuddet bemandes tilstrækkeligt og tilrettelægges med den nødvendige faglige kvalitet, så borgernes behov for særlig støtte kan imødekommes på forsvarlig vis.

Følgende forudsætninger danner grundlag for beregningerne:

- Borgerne har et støttebehov svarende til en takst 8 eller takst 8 plus særtakst jf. den nye ressourcetildelingsmodel på Socialområdet
- Tilbuddet organiseres med en selvstændig afdelingsleder under Område Ørum, som i forvejen driver kommunens § 108-tilbud til borgere med dom.
- Tilbuddet starter op med indretning til 6 pladser
- Der er forventet opstart med de første borgerindflytninger pr. 1. september 2026
- Indflytning af borgere sker gradvist i perioden fra 1. september 2026 til medio 2027.
- Der er ikke indregnet behov for ekstra midler til indvendig indretning i forbindelse med opstart, idet det forventes, at de reservede anlægsmidler i budgettet rækker
- Det er forudsat, at al kost fremstilles og leveres fra køkkenet i Ørum. Der er derfor kun indregnet minimale udgifter til køkkenhold på Voldbyhus (fødevarer, køkkenredskaber mv.).
- Borgerne betaler selv for kost via kostpakker.

De nuværende udgifter, herunder vurdering af bemandingsbehov, baserer sig på døgnskemavurderinger, som er udarbejdet pr. september 2025 for borgere i Norddjurs-tilbud. Borgernes støttebehov kan muligvis ændre sig i forbindelse med flytningen til Voldbyhus.

Økonomiske beregninger

De nedenstående beregninger er udarbejdet under forudsætning af, at de seks borgere, som kommunen vurderer, er i målgruppen for tilbuddet (takst 8), flytter ind. Dette kaldes i det følgende scenarie 1.

Det er forvaltningens vurdering, at scenarie 1 er et sandsynligt scenarie, men det er samtidig forbundet med en vis usikkerhed. For at belyse den økonomiske usikkerhed er der derfor foretaget en række scenarieberegninger, som skal sandsynliggøre de mulige variationer i økonomien.

Der vil i en opstartsfase være udgifter både på Voldbyhus og i de eksisterende tilbud til borgerne indtil borgerne kan flytte ind på Voldbyhus. Voldbyhus vil have et budget, som er bygget op af et basisbudget på 4,29 mio. kr. til faste udgifter, som vil være til stede, uanset antallet af besatte pladser, og et budget som varierer i forbindelse med det udmålte støttebehov pr. borger ud fra den nye ressourcetildelingsmodel. Nedenstående tabel viser udgiften for området i indkøringsfasen indtil Voldbyhus er i fuld drift.

Tabel 1:	2026	2027	2028
Nuværende tilbud	12,248. mio. kr.	1,824 mio. kr.	0
Voldbyhus	3,387 mio. kr.	14,973 mio. kr.	16,351 mio. kr.
Samlet udgift for området	15,636 mio. kr.	16,798. mio. kr.	16,351 mio. kr.

Nedenstående tabel 2, viser udgiftsniveauet for borgerne i de nuværende tilbud sammenlignet med det nye tilbud på Voldbyhus. Der vil være omkostninger i forbindelse med opstart af tilbuddet. Der vil skulle ansættes en afdelingsleder og enkelte fagpersonaler, til at gøre tilbuddet klar, til de første borgere ankommer 1/9-2026. Hvis godkendelsen af tilbuddet bliver forsinket hos Socialtilsyn Midt, efter ansættelse af afdelingsleder og medarbejdere til opstart, vil det medføre en månedlig udgift på 0,207 mio. kr. til dette personale. Der vil ydermere være en udgift til genhusning af nuværende beboer på Voldbyhus på 0,150 mio. kr., som indregnes i opstartsudgifterne. Det er anslået, at opstartsudgiften i 2026 vil være på 0,531 mio. kr., som finansieres via overførte midler fra 2025 på Myndighed.

Når tilbuddet i 2028 er i fuld drift og forudsat fuld belægning, så vil det årligt give et mindreforbrug på i alt 1,277 mio. kr.

Tabel 2:	2026	2027	2028 og overslagsår
Forventede udgifter, hvis borgerne forbliver i nuværende tilbud	15,063 mio. kr.	17,628 mio. kr.	17,628 mio. kr.
Udgift ved nyt tilbud - Voldbyhus	15,636 mio. kr.	16,798 mio. kr.	16,351 mio. kr.
Difference	- 0,573 mio. kr.	0,830 mio. kr.	1,277 mio. kr.

Det bemærkes, at der ikke er garanti for, at alle borgere vil tage imod tilbuddet. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med, hvor hurtigt pladserne i tilbuddet kan blive fyldt op.

Da ingen af de omhandlede borgere selv er i stand til at give samtykke til en flytning, skal en eventuel flytning desuden godkendes gennem Familieretshuset.

Der er foretaget beregninger på forskellige økonomiske udfald for området, hvis ikke tilbuddet skulle blive fyldt op med 6 borgere. Scenarierne er beregnet ud fra tal for 2028 og frem og inkluderer blandt andet, hvis ikke borgere i nuværende eksterne tilbud flytter på Voldbyhus og der derfor er ledig kapacitet, som kan sælges til andre kommuner.

Udfaldsrummet bevæger sig i et spænd fra et årligt mindreforbrug på ca. 1,2 mio. kr. til en årlig ekstra udgift på 0,9 mio. kr. Dette spænd er sat i forhold den årlige forventede udgift på området, hvis borgerne forbliver i de nuværende tilbud.

Det vurderes, at der er efterspørgsel efter pladser af denne type hos andre kommuner og det vurderes at Norddjurs kommune vil kunne sælge pladserne, hvis der ikke er borgere internt i kommunen, som har behov for dette tilbud.

Finansiering af Voldbyhus

Ved etablering et botilbud med 6 skærmede pladser på Voldbyhus, skal der findes finansiering til tilbuddets basisbudget. Forvaltningen peger på, at basisbudgettet finansieres af myndighedsbudgettet, da det antages, at myndighed alternativt primært ville skulle købe pladser i andre tilbud udenfor Norddjurs Kommune.

Basisbudgettet består blandt andet af poster til materialer og aktiviteter, tilsynsudgifter, bygningsvedligehold, el, vand, varme og forsikringer. Derudover skal der afsættes budget til den del af personalet, som jf. den nye ressourcefordelingsmodel for botilbud og bofællesskaber i

Norddjurs Kommune, hører til i basisbudgettet. Det vil sige lønbudget til øverste ledelse, administrativ medarbejder, § 83-ydelser, nattevagt, SUL-ydelser samt sundhedsfaglig koordinator.

Basisbudgettet for Voldbyhus vil være på 4,29 mio. kr. for de 6 pladser. Det vil svare til et basisbudget på 0,715 mio. pr. år pr. plads. En tom plads vil således have en årlig omkostning på 0,715 mio. kr. Basisbudgettet for Voldbyhus vil ved 3 pladser være på 3,204 mio. kr., da der ved 3 pladser antages at være behov for én nattevagt. Ved 4 pladser og op vil der være behov for 2 nattevagter. Hvis ikke pladserne på Voldbyhus bliver besat, vil der derfor være en rullende månedlig udgift på 0,315 mio. kr., hvis tilbuddet står helt tomt.

Det variable budget til Voldbyhus følger de aktuelle indskrivninger af borgere i tilbuddet og borgernes udmålte støttebehov jf. den nye ressourcefordelingsmodel for botilbud og bofællesskaber i Norddjurs Kommune.

Finansieringen af tilbuddets basisbudget finansieres via myndigheds budget, som dermed også kommer til at bære underskuddet i indkøringsfasen og den økonomiske risiko, hvis tilbuddet ikke fyldes op.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes etableringen af et skærmet botilbud i Voldbyhus at være en bæredygtig løsning, som samtidig vil sikre en fagligt kvalificeret indsats til borgere med komplekse støttebehov - en målgruppe, som Norddjurs Kommune i dag ikke har et egnet tilbud til.